

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
CONSUELO-PILAR SCERRI HERRERA**

Seduta tal-5 ta' Ottubru, 2010

Avviz Numru. 96/2002/1

Peter Busuttil

Vs

Public Broadcasting Services Limited

Seduta ta' llum 5 t'Ottubru, 2010.

Il-Qorti,

Rat l'avviz ipprezentat fir-Registru ta' din il-Qorti minn Peter Busuttil, fejn talab li s-socjeta' konvenuta Public Broadcasting Limited tkun ikkundannaha thallsu s-somma ta' erbat elef, erba' mijà w hamsa u tmenin Lira Maltin (Lm4,485) skond il-fattura annessa u mmarkata bhala Dok. A, dovuta bhala prezz għal xogħol ezegwit fuq inkarigu u a benefiċċju tagħha stess, konsistenti fl-iffilmjar

ta' tliet serati tal-Malta Jazz Festival u servizzi u spejjez ohra relatati.

Bl-ispejjez, komprizi dawk ta' l-ittra ufficiali datata 28 ta' Settembru 2001, u tal-Mandati ta' Sekwestru u ta' Qbid prezentati kontestwalment, u bl-imghax kummercjali, sad-data tal-pagament effettiv kontra l-istess socjeta' konvenuta, li hija minn issa ngunta ghas-subizzjoni.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tas-socjeta' konvenuta Public Broadcasting Services Limited prezentata fl-erbgha ta' Marzu, 2002, fejn eccepiet is-segwenti:

"Illi t-talba attrici hija nfondata fil-fatt u fid-dritt u għandha tigi michuda bl-ispejjez.

Salv eccezzjonijiet ulterjuri."

Rat illi fl-erbgha ta' Dicembru 2002 xehed **Eric Vella Bonnici** (a fol. 14) li qal li huwa Manager Finance mal-kumpanija konvenuta. Huwa qal li ma jafx ghaliex il-kumpanija konvenuta qegħda tikkontesta t-talba attrici, pero' zied li l-invoice esebita mac-citazzjoni ma tinstabx fil-kotba tal-PBS.

Nhar l-erbgha ta' Dicembru 2002 xehed ukoll **I-attur Peter Busuttil** minn jeddu (a fol. 15 et seq) li spjega li kull sena I-PBS permezz tal-personnel tagħha, tirrekordja l-Jazz Festival ta' Malta biex tittrasmetti xħur wara. Fl-1998, jumejn qabel il-Jazz Festival, kien cempillu Albert Marshall, Chief Executive tal-PBS, u qallu li ma kellux la haddiema u lanqas apparat biex jirrekordjaw il-Festival u talbu jiehu hsieb ir-recording hu. Zied li dak li qallu Albert Marshall, qalulu bl-approvazzjoni tar-rappresentanti kollha tal-PBS. Qal li sab ruhu rinfaccjat b'certu urgenza, ghaliex f'jumejn kellu jsib erba' camera men, l-apparat kollu necessarju w nies biex ihaddmu, jigifieri kellu jorganizza 'an outside broadcasting unit'. Zied li fil-fatt irnexxielu jiffilmja l-festival kollu, anzi għamlu b'mod iktar estensiv biex seta' jittella' programm apposta għalihi. Qal ukoll pero' li lis-Sur Marshall kien serrahlu rasu li kien se jibqa' 'within the budget' li s-soltu jkollha I-PBS għal dan it-

Kopja Informali ta' Sentenza

tip ta' programme. Spjegalu wkoll li I-ispejjez kienu se jkunu I-istess li I-PBS tinkorri meta tuza n-nies tagħha stess. Ix-xhud qal li ma bagħtx kont tax-xogħol tieghu lil PBS għar-raguni li dak iz-zmien ir-relazzjoni ta' bejniethom kienet tajba hafna, tant li qal li kellhom speci ta' barter agreements rigward is-servizzi li jagħtu lil xulxin. Huwa kompli jghid li I-PBS ma kienitx tahdem b'din is-sistema ta' barter agreements, mieghu biss. Barra minn hekk qal li ma kellux urgenza jibgħat I-invoice, ghaliex it-tapes kienet għadhom għandu, peress li I-programm kien ser ikun trasmess xħur wara u I-PBS kellhom jghidlu xi kwalita' ta' tapes riedu.

Spjega li I-invoice A a fol. 2 tindika three layer recordings ghaliex il-Jazz Festival idum tlett ijiem u hu kien irrekordjahom kollha, izda ma tinkludix overtime. Sussegwentement il-kont bagħtu f'Jannar tas-sena 2001 meta bdew jinqalghu il-problemi bejn u I-PBS u beda jara li ma kienx sejkollu l-opportunita' li jkompli bil-barter agreement li kellu. Jghid li ma rcieva l-ebda twiegħiba għal din I-invoice, pero' jammetti li dak iz-zmien hu wkoll kellu jagħti xi hlasijiet lil PBS. Huwa ssuggerixxa li jiġi qiegħi biex jippruvaw jaslu fi ftehim, izda dan ma sehhx u għalhekk kellha ssir din il-kawza.

L-attur ipprezenta tliet dokumenti mmarkati PB1 li hija ittra tat-3 ta' Gunju 1999 mibghuta lilu minn Albert Marshall, PB2 ittra li hu bagħat lil PBS fis-16 t'Awissu 1999 minn fejn jidher li r-relazzjoni ta' bejniethom kienet bdiet tiddeterjora u document PB3 huma proposti li hu kien għamel għal programmi ohra. Qal ukoll li s'issa kien għadu ma rcieva l-ebda komunika mingħand il-konvenuti dwar hlas.

In kontro-ezami l-attur kompli jghid li ffit saru skritturi meta I-PBS inkarigaw jagħmel xi recording, u f'dan il-kaz ma kienx hemm cans peress li nghata I-inkarigu jumejn biss qabel. Rega' sostna li I-uniku diskors li sar dwar kumpens kien dak ma' Albert Marshall fis-sens li ma kienx se jiswa iktar minn kemm tonfoq il-PBS normalment. Zied li kieku I-PBS hadmu bin-nies tagħhom, bl-overtime li kien hemm bzonn, zgur li kienet tigħiġi oħla minn kemm

Kopja Informali ta' Sentenza

iccargjahom hu. Spjega li biex tikri OB unit minghand il-PBS tiswa mill-inqas elf Lira Maltin (Lm1000), jobbligawk tuza n-nies tagħhom li trid thallas ghalihom u mbagħad trid thallashom tal-overtime. Qal li huwa iccargjahom bir-rati ta' dakinhar li sar il-festival, ciee' dawk tal-1998.

Spjega li meta qal li meta Albert Marshall tah dan l-inkarigu kellu l-approvazzjoni tar-rappresentanti kollha tal-kumpanija konvenuta, dan ibbazah fuq okkazjonijiet precedenti.

Rat li fis-sitta ta' Mejju, 2004 xehed **Joseph Mifsud** (a fol. 38 et seq) li kkonferma li huwa kien ha hsieb is-sound in konnessjoni mal-iffilmjar tal-Jazz Festival tal-1998. Spjega li barra li ffilmjaw il-performances, iffilmjaw ukoll xi ntervisti. Huwa kompla li l-attur Peter Busuttil, kien il-prezentatur kif ukoll il-producer tal-filming li dam għaddej tlett ijiem. Qal li Romina Genuis kienet giet imqabbda minn Peter Busuttil biex tagħmel xi ntervisti. Qal ukoll li sallum għadu ma thallasx mill-attur tax-xogħol li għamel ghax kien fteħmu li meta jithallas l-attur ihallas lilu. Spjega li din kienet l-ewwel darba li kien involut fil-Jazz Festival izda cahad li kellu x'jaqsam ma' xi programm jismu Jazz Box. Kompli jghid li l-filming kien jibda minn xi l-erbgha ta' wara nofsinhar sa filghodu kmieni, u sa fejn jafu hu ma kienx hemm rappresentanti tal-PBS prezenti waqt il-filming.

Dakinhar tas-sitta ta' Mejju, 2004 xehed ukoll **Andrew Psaila** Chief Executive tal-kumpanija konvenuta (a fol. 41 et seq). Ikkonferma li l-invoice esebita a fol. 2 tal-process hija dik li l-PBS kienet irceviet mingħand Peter Busuttil rigward il-Jazz Festival tal-1998. Huwa qal li l-ammont mitlub huwa gustifikat, pero' sostna li kien hemm ftehim bejniethom li ma jingħatax kumpens fi flus izda b'sensiela ta' programm.

Ix-xhud qal li f'Gunju 1999 kien gie appuntat bhala Acting Chief Executive u dak iz-zmien ukoll kien ircieva telefonata mingħand id-Direttur tal-Kultura Joe Mifsud li Ilmenta li l-programm Jazz Box, li jitrattha dwar il-Jazz Festival tal-1998 kien għadu ma xxandarx. Ilmenta wkoll

li l-isponsors li kellhom jidhru fuq il-programm bdew jilmentaw u barra minn hekk kien rega' wasal iz-zmien li jsir Jazz Festival tal-1999 u allura ma setax jerga' jiffaccja l-istess sponsors. Allura hu (x-xhud) kellem lic-Chairman li nformah li l-programm ma setax jixxandar ghaliex min kelly jahdmu, cioe' Peter Busuttil, kien għadu ma hadmux. Qal li sar jaf li f'laqgha li saret bejn l-attur u c-Chairman tal-PBS, kien intlaħaq ftehim, li wkoll sar bil-miktub, li mmedjatament kellhom jixxandru hames programmi Jazz Box dwar il-Jazz Festival tal-1998, li fil-fatt gew trasmessi, u li b'kollox Peter Busuttil kelly jagħmel tlettax-il programm bl-isem 'Life' fejn kelly jagħti airtime għal riklami li l-qleġi tagħhom kelly jmur direttament lilu u minflok jirrinunzja għad-drittijiet li kelly jiehu ghall-filming tal-Jazz Festival komprizi l-progammi tal-Jazz Box.

Kompli jispjega li skond il-ftehim milhuq dawn il-programmi kellhom jixxandru hamsa fix-xahar ta' Lulju u l-kumplament f'Settembru, izda mbagħad ixxandru biss l-ewwel hamsa, ghaliex l-Awtorita' tax-Xandir ilmentat dwar il-kontenut tagħhom u anke li nkisru r-regolamenti dwar ix-Xandir tar-Reklami, w'allura l-attur twaqqaqaf milli jkompli jxandar il-programmi. Ix-xhud kompli li wara sar jaf li t-tmien programmi l-ohra xxandru fuq stazzjon privat. Kompli jispjega li l-ilmenti dahlu wara li kienu ixxandar it-tielet programm, pero' peress li dak iz-zmien l-Awtorita' tax-Xandir kienet għadha mhix tapplika r-regolamenti godda, ma mponietx multi. Qal li r-regolamenti dwar imposizzjoni ta' multi bdew jigu applikati mis-sena elfejn. Ix-xhud ma kienx jaf jekk l-Awtorita' kinitx imponiet xi multa dwar xi programm iehor u lanqas jekk il-PBS kinitx waqqfet xi sensiela ta' proġammi minhabba ksur tar-regolamenti tar-riklamar.

Illi fl-ghaxra ta' Novembru, 2004 xehed (a fol. 66 et seq.) u ddikjara li ghalkemm il-ftehim Dok. AP1 u n-nota annessa mieghu, igibu d-data tad-29 ta' Lulju, fil-fatt il-programm 'Lajf' kien beda jixxandar sa mill-bidu ta' Lulju ghalkemm il-ftehim finali bil-miktub u n-nota effettivament gie ffirmat fid-29 ta' Lulju. Għaldaqstant zied li kieku ma kellhomx ftiehim verbali, l-programm ma kienx jibda u sostna li l-ftiehim verbali kien ezattament l-istess bhal dak li sar bil-

Kopja Informali ta' Sentenza

miktub fid-29 ta' Lulju u li gie ffirmat mill-istess attur. Spjega li l-ftehim milqugh ma' Peter Busuttil, huwa wiehed standard, pero' bil-parametri jvarjaw skond il-programm li jkun. Spjega li generalment il-prattika tal-PBS hija li l-ftehim isir qabel ma jibda l-programm, pero' f'dan il-kaz ic-cirkostanzi wasslu biex il-ftehim jigi ffirmat fl-ahhar minflok fil-bidu, ezattament wara li kienu saru erba' xandriet tax-xahar ta' Lulju. Imbagħad kellhom jixxandru hames programmi ohra f'Settembru. Inoltre kompla jispjega li mhux bilfors li d-data tal-ftehim tikkoincidi mad-data tal-ahhar programm tax-xahar ta' Lulju, u li n-nota a fol. 55 tal-atti mmarkata bhala Dok. AP2 kienet tifforma parti mill-istess ftehim tad-29 ta' Lulju 1999, infatti msejha 'Nota mal-ftehim LAJF', u din hija marbuta mad-disa' programmi. Qal li mbagħad il-hames programmi l-ohra ma xxandrux ghaliex il-PBS uzat id-dritt diskrezzjonali tagħha li tagħzel li ma xxandarhomx ibbazat fuq ragunijiet serji. Kompla li r-rinunzja annessa mal-ftehim kien marbuta mal-istess ftehim. Qal ukoll li l-ewwel ilment kien dahal f'Lulju, u l-Awtorita' tax-Xandir gibdet l-attenzjoni tal-PBS.

Ix-xhud zied li fil-fatt l-ilmenti ufficjali waslu għand il-PBS għal habta ta' Settembru kif jidher mid-dokument AP9 a fol. 62 tal-process, pero' l-Awtorita' tax-Xandir kienet diga' kkommunikat mal-PBS dwar l-ilmenti f'Lulju, w'allura l-PBS iddeliberat dwar jekk twaqqafx il-programm jew le fil-bidu t'Awissu. Qal li l-procedura tal-PBS hija illi meta tircievi l-ment mill-ewwel tikkomunikah mal-producer, u fil-kaz in kwistjoni l-PBS kienet kellmet lil Peter Busuttil. Pero' zied li l-programm LAJF ma twaqqafx biss a bazi ta' dawn l-ilmenti tal-Awtorita' tax-Xandir, izda l-PBS kellhom l-ilmenti tagħha wkoll ghaliex ma kien qed joghgħobha l-mod kif jitmexxa l-programm. Spjega li l-procedura tal-multi bdiet tigi nfurzata mill-Awtorita' tax-Xandir mill-1 t'Ottubru 2000.

Ix-xhud qal ukoll li l-PBS xorta kollha d-dritt li twaqqaf il-programm, irrispettivament mill-ilmenti tal-Awtorita', jekk tara illi l-programm 'did not attain the level of a high quality production, or is not of a high aesthetic and entertainment standard'. Qal li ghalkemm l-ilmenti bdew jaslu mill-ewwel

programm u l-ftehim gie ffirmat fid-29 ta' Lulju, l-PBS ma kinitx diga' deciza li ma xxandarx l-ahhar hames programmi.

Ftakar li wiehed mill-ewwel ilmenti kien dwar bott tal-Lager li kien jidher fir-reklam li spjega li huwa *infringement* tal-Ligi minhabba *surreptitious advertising*. Dak iz-zmien l-awtorita' ma kienet hadet l-ebda decizjoni dwar dan, kienet tghaddi biss l-ilment, pero' kieku illum kienet timmulta lil PBS. Jaf ukoll li sussegwentement il-programm LAJF kompla jixxandar fuq stazzjon iehor. Ipprometta li kellu jipprezenta kopja tal-ittra tieghu tas-26 t'Awissu dwar il-programm LAJF kif ukoll l-original tal-ittra tal-Awtorita tax-Xandir tas-7 ta' Settembru 1999 flimkien mad-dokumenti mehmua magħha, kif ukoll il-minuti tal-laqghat li nzammu ma' Peter Busuttil.

Meta rega' xehed fis-seduta tat-2 ta' Frar 2005, Andrew Psaila esebixxa l-original tal-ittra li tinsab esebita a fol. 62 tal-process u tar-rapport anness magħha. Spjega pero' li r-rapport ma kienx anness mal-ittra tas-7 ta' Settembru 1999 izda kien mibghut jumejn wara bil-fax bla covering letter, u huma accettaw li l-ittra tas-7 ta' Settembru kienet il-covering letter tieghu. Qal ukoll li ghalkemm hu ma kienx involut fil-ftehim li kien sar ma' Peter Busuttil dwar il-Jazz Festival u dwar il-programm Jazz Box, meta wara sar Chief Executive tal-PBS kien gie nfurmat li meta kien sar il-ftehim dwar il-filming tal-Jazz Festival kien gie wkoll moghti struzzjonijiet illi mill-istess filming kellu johrog sensiela ta' programmi, li kienu appuntu Jazz Box, li kellha tikkonsisti fi tlettax-il programm. Din is-serje kellha tixxanndar mill-attur fis-sena 1998 u 1999 u mhux bilfors kellhom ikunu esklussivament clips tal-Jazz Festival izda setghu jinkludu clips ta' Jazz Concerts ohrajn. Qal li din kienet l-unika darba li l-programmi kollha gew fdati f'idejn terza persuna, pero' qal li hu ma jaf bl-ebda raguni partikolari ghaliex il-PBS kienet fdat il-filming ta' Jazz Festival f'idejn Peter Busuttil u lanqas ma jaf meta l-attur kien gie avvicinat biex jagħmel dan. Jaf pero' li meta lahaq Chief Executive hu, f'Gunju tal-1999, il-Jazz Festival tal-1998 li kien sar f'Lulju, u s-sensiela ta' programmi li kienu marbutin mieghu, kienu għadhom ma xxandru.

Kopja Informali ta' Sentenza

Meta staqsa dwar dan, il-Head of Progammes, cioe' Sylvana Christina u George Peresso kienu qalulu li Peter Busutil kien għadu ma lestihomx. Ipprometta li jipprezenta kopja tal-ittra tal-Awtorita' tax-Xandir tal-24 t'Awissu 1999 u fil-fatt fis-seduta tal-11 ta' Mejju, 2005 huwa pprezenta kopji ta' zewg ittri ndirizzati lilu fil-kariga tieghu ta' Acting Chief Executive tal-PBS mill-Awtorita', wahda datata 20 t'Awissu 1999 u l-ohra 4 t'Awissu 1999, li gew immarkati bhala Dokument Z1 u Z2.

Andrew Psaila rega' xehed nhar il-Hamis 8 ta' Mejju, 2008 (a fol. 123) fejn rega' spjega li l-programm Jazz Box kien sensiela ta' programmi li jikkonsistu f'recordings tal-Jazz Festival tal-1998 u kif kienu xxandru biss l-ewwel erba' programmi minn din is-sensiela f'Lulju tal-1999 u l-hamsa l-ohra baqghu ma xxandru fuq il-PBS. Spjega li kien sar arrangement bejn ic-Chairman ta' dak iz-zmien Maurice Zarb Adami u Peter Busutil ghall-hlas rigward il-programm Jazz Box fis-sens li nghata programm jismu 'LAJF' bhala speci ta' set-off.

Sussegwentement fit-8 ta' Lulju, 2009 esebixxa kopja tal-minuti tal-laqghat tal-Bord tad-Diretturi tal-PBS tat-13 u tal-20 t'April u tat-22 ta' Gunju tal-1999 li gew immarkati bhala Dok. PBS 1, 2, u 3 rispettivamente.

Waqt is-seduta tal-20 ta' Mejju, 2010 gie mistoqsi jekk hux minnu li Peter Busutil kien gie mqabbar jiffilmja l-Jazz Festival tas-sena 1998, pero' huwa wiegeb li ma kienx f'posizzjoni li jikkonferma dan ghaliex dak iz-zmien huwa ma kellux il-kariga ta' CEO. Kompla pero' li mill-ftehim li kien hemm bejn Peter Busutil u c-Chairman ta' dak iz-zmien jidher li fil-fatt hekk kien. Spjega li qabel jigi muri l-filmat kien jigi editjat min-nies tal-PBS. Ma kienx f'posizzjoni jwiegeb jekk il-kwistjoni dwar il-programm Jazz Box kienitx wahda separata w distinta mill-gbid tal-Jazz festival.

Illi fil-15 ta' Gunju 2006 xehed **Charles Gatt** (a fol. 102 et seq.) li qal li mis-sena 1991 sas-sena 2005 huwa dejjem kien involut fil-Jazz Festival bhala Artistic Co-Ordinator. Spjega li dan il-festival ikun organizzat mid-Dipartiment

tal-Kultura u kien jigi ffilmjat mill-Malta Television. Meta mbagħad il-PBS tkun hadet il-film tal-Festival, il-programm jixxandar sa zmien sena. Qal ukoll li l-film muri ma kienx ikun il-Festival shih izda kien ikun editjat, u f'sena minnhom kien jinkludi wkoll intervista ta' kull artist qabel dan jagħmel il-performance tieghu, pero' ma kienx jaf jekk kinitx is-sena li l-filming sar mill-attur. Sostna li l-editing gieli sar b'hafna traskuragni. Jaf li sena minnhom Peter Busuttil kien inkarigat mill-filming tal-Festival, fil-fatt kienet is-sena meta dam ma xxandar, u li hu kien kellem lil Peter Busuttil biex jara ghaliex kien hemm dan id-dewmien. Ma kienx jaf xi rwol seta' kellu l-attur appartu l-filming. Jaf ukoll li Peter Busuttil kien imexxi programm jismu Jazz Box ghalkemm ma kien jaf xejn dwaru, hliet li darba kien gie ntervistat mill-attur.

In kontro-ezami kompla jghid li l-interess tieghu fix-xandir tal-Jazz Festival kien li hu kien inkarigat li jikko-ordinamal-isponsors tal-programm, w allura kien jiehu hsieb li l-filmat jidher biex l-isponsors ikollhom *air-time*. Kien għalhekk li cempel lil Peter Busuttil, fuq inizjattiva personali, meta dehru li kien ghaddha hafna zmien u l-filmat għadu ma ntweriex. Qal li nesa' x'kienet it-twegiba tal-attur, u li sa fejn jaf hu aktar tard il-filmat kien ixxandar.

Fit-2 ta' Novembru 2006 rega' xehed **l-attur Peter Busuttil**, li rrefera ghax-xhieda ta' Romina Genuis fil-kawza fl-ismijiet inversi numru 539/01. Huwa qal li l-ahhar erba' linji ta' din id-deposizzjoni pjuttost li jirreferi iktar ghall-kawza odjerna milli ghall-kawza l-ohra, u li allura għandhom jittieħdu bhala prova f'din il-kawza.

Iccara dak li kien qal fix-xhieda tieghu tal-4 ta' Dicembru 2002, fis-sens li meta qal li t-trasmizzjoni jagħmilha xhur wara, ma riedx ifisser li jagħmilha hu imma l-PBS. Enfasizza li ghalkemm hu kien inkarigat mill-filming tal-Jazz Festival, it-trasmissjoni tal-programm ma kinitx fidu imma kienet issir meta riedu l-PBS, anzi zied li hu ma kella l-ebda obbligu li jitrasmetti l-programm. Wara li hu jkun irrekordjah, jghadhi lill-PBS biex jitrasmettuh huma.

Kopja Informali ta' Sentenza

Ried jagħmel distinzjoni bejn il-programm The Malta Jazz Festival u l-programm Jazz Box. Qal li filwaqt li The Malta Jazz Festival kien jikkonsisti fil-filming shih tal-festival, fil-programm Jazz Box kienu jidhru siltiet biss minnu. Qal li kien hu li hareg bl-idea ta' sensiela ta' tmien programme bl-isem Jazz Box, peress li dik is-sena l-PBS kienu għadhom ma trasmettwex il-Jazz Festival. Qal li lanqas ta' dawn il-programmi Jazz Box għadu ma thallas, u fil-fatt dwar din il-kwistjoni għandu kawza ohra pendent. Insista li l-kawza odjerna qed issir biex jithallas ghall-filming ta' The Malta Jazz Festival li hu għamel fl-interess tas-socjeta' konvenuta.

Spjega li għall-Jazz Festival huwa ma ffilmjax biss il-kuncert per se, izda wkoll dak li jkun gara waqt l-organizzazzjoni tal-festival u xi ntervisti, pero' kompla jispjega li dawn ir-recordings 'extra' għamilhom hu ghax dehrlu li seta' jigi bzonnhom u ma kienx obbligat li jtihom lill-PBS u lanqas ma jkun iccargjahom tagħhom. Pero' hu jekk jidhirlu li jkunu hargu tajbin xorta jghaddihom. Sostna li ma kellux urgenza partikolari biex jghaddi l-invoice lil PBS la huma ma kinux għadhom talbuh it-tapes. Insista li mhux kompitu tieghu li jiddeciedi meta jigi trasmess il-Jazz Festival, u 'noltre qal li meta kien qed jiffilmja l-Jazz Festival ma kienx għadu gieh f'mohhu l-programm Jazz Box. Kompli jghid li l-PBS tant damu ma xandru l-Jazz Festival li kien rega' wasal il-festival tas-sena ta' wara, w'allura ma kienx jagħmel sens li jitrasmettu festival ta' tliet sīġħat meta fi ftit gimħat kien se jsir festival iehor.

Rat illi fis-6 t'Ottubru 2008 xehed **Dr. Simon Manicolo** (a fol. 126) fil-kapacita' tieghu ta' Kap tad-Dipartiment tal-Monitoring tal-Awtorita' tax-Xandir. Ikkonferma li ddokumenti nseriti fl-atti a fol. 62 et seq. intbagħtu mill-istess Awtorita'.

In kontro-ezami nhar it-12 ta' Marzu 2009 ix-xhud gie mistoqsi x'passi jittieħdu mill-Awtorita' tax-Xandir meta jkun hemm xi rregolaritajiet f'xi programm. Spjega li l-ewwel ikun hemm 'reportage' dwar il-programm u jekk jirrizulta li kien hemm xi trasgressjoni jigi mressaq

quddiem l-awtorita' u l-partijiet koncernati jwiegħu għaliha. Qal li probabilment fir-rigward il-programm LAJF ma kinitx giet segwita l-procedura odjerna u għalhekk il-PBS ma kinitx giet immultata tieghu. Ma kienx jaf jghid min irrediga d-dokumenti a fol. 63 u 64 tal-process, peress li nnies jinbidlu u r-rapporti ma jkunux iffirmati. Illum il-gurnata dan sar ikun registrat f'database, pero' dak iz-zmien ma kinitx tintuza din is-sistema. Pero' kkonferma li hargu mill-awtorita' għaliex għarraf l-istil tal-format li kien jintuza dak iz-zmien u li jkunu jinsabu fil-files tal-istess awtorita'. Ipprometta li jesebixxi l-original tagħhom. Mistoqsi jekk jafx li fil-fatt il-programm baqa' jintwera fuq stazzjon iehor nonostante dawn in-notices, stqarr li ma jafx. Jaf li r-rapporti ntalbu mill-PBS.

Fil-21 t'Ottubru, 2009 rega' xehed u kkonferma li d-dokument a fol. 63 huwa l-attachment li ntbagħat mal-ittra li hemm esebita a fol. 62 u datata 7 ta' Settembru. Spjega li fl-4 t'Awissu 1999 intbagħtet ittra mingħand Antoine J. Ellul li kien Kap Ezekuttiv tax-Xandar, lil Andrew Psaila, fejn fost l-ohrajn ikkummenta dwar ksur tal-ligi fejn jidhol riklamar waqt il-programm LAJF, u talab lil PBS tirratifika din is-sitwazzjoni. Id-dokument a fol. 64 huwa rapport li sar mill-Monitoring Board. Mistoqsi jekk dan ir-rapport sarx qabel jew wara l-ittra, stqarr li ma jafx. Ikkonferma li d-dokument a fol. 63 sar mill-kumitat konsultattiv appuntat ad hoc mill-awtorita'. Ma kienx f'posizzjoni jiispjega għaliex dan ir-rapport intbagħat fittra datata 7 ta' Settembru 1999. Ikkonferma wkoll li r-rapport a fol. 64 ma sarx mill-kumitat konsultattiv izda mid-Dipartiment tal-Monitoring fuq inizjattiva tal-awtorita' permezz tal-ittra tal-4 t'Awissu 1999. Qal li r-rapport gie faxed fid-9 ta' Settembru 1999 u cioe' jumejn wara li ntbagħtet l-ittra a fol. 64 u li ma kellux covering letter. Qal ukoll li mill-file ma jirrizultalux li dan ir-rapport intalab mill-PBS u lanqas min iffirmat. In kontro-ezami kkonferma li d-dokument a fol. 64 gie faxed mill-awtorita' lil Andrew Psaila.

B'referenza għad-dokument li jinsab a fol. 90 tal-process, li hija l-ittra datata 4 t'Awissu 1999, qal li m'ghandux idea jekk it-teleshopping imsemmi fit-tielet paragrafu twaqqafx jew le. Mistoqsi jekk mill-files jirrizultalux li meta l-

programm LAJF kompla jixxandar fuq I-istazzjoni Super One dahlux izjed ilmenti, wiegeb fin-negattiv.

Fis-seduta tal-21 ta' Jannar 2010 xehed **Dr. Joseph Refalo** (a fol. 167) li ddikjara li huwa jokkupa l-kariga ta' Company Secretary tal-PBS. Esebixxa estratti mill-minuti mehudin minnu stess fit-13 ta' Lulju u tas-27 ta' Lulju 1999, li gew immarkati mill-Qorti bhala Dok. CSH1 u 2 rispettivamente.

Rat illi fil-verbal tal-20 ta' Mejju, 2010 il-Qorti tat zmien lill-attur sabiex jipprezenta n-nota ta' sottomissjonijiet tieghu sal-15 ta' Gunju, 2010 liema terminu sussegwentement gie estiz sat-30 ta' Gunju, 2010, u lis-socjeta' konvenuta biex twiegeb sat-12 ta' Lulju, 2010.

Rat li l-attur ipprezenta n-nota ta' sottomissjonijiet tieghu fit-28 ta' Gunju 2010.

Rat ukoll in-nota **tas-socjeta' konvenuta tat-12 t'Awissu, 2010.**

Ikkunsidrat: –

Il-principju ewljeni tal-istatut tal-kuntratti huwa li *I-vinkolu kontrattwali għandu jigi rispettat u li hi l-volonta' tal-kontraenti kif espressa fil-konvenzioni li kellha tipprevali w-trid tigi osservata. Pacta sunt servanda.* (Qorti tal-Appell – **"Beacom et vs Spiteri Staines"** - 5 ta' Ottubru 1998).

Dan premess - kull kaz għandu jkun ezaminat fuq il-mertu u l-fattispece partikolari tieghu. Dan jghodd ukoll fejn tidhol l-applikazzjoni tal-principji tad-dritt kif mif huma fid-dottrina u fil-gurisprudenza. B'hekk il-gudikant ikun f'qaghda li jsahhah il-konvinzioni u l-konkluzjonijiet tieghu.

Ic-certezza morali li fuqha l-gudikant għandu jibni l-motivazzjoni tal-gudizzju tieghu trid issib il-gustifikazzjoni tagħha fl-ewwel lok fit-totalita' tal-provi, w fit-tieni lok fil-qafas tal-preponderanza tal-probabilitajiet.

Din il-Qorti tghid bhala punt ta' dritt li l-piz tal-prova huwa mixhut fuq l-attur in kwantu l-konvenut jibqa' assistit mill-presunzjoni li mhux obbligat jagħmel il-prova negattiva. Naturalment il-Qorti trid tara jekk l-attur issodisfax dak l-oneru billi wasal biex jipprova l-legittimita' tal-pretensjoni tieghu jew inkella kellhiex il-Qorti tapplika r-regola ta' gudizzju li l-fatti allegati ma gewx sodisfacjentement pruvati.

Dan kollu jissarraf fil-principju li jirregola l-piz tal-prova, w-cioe' li x-xjenza tal-fatt allegat, għandu jigi pruvat mill-persuna li qed tallega dik ix-xjenza. Del resto hekk ukoll jghid l-Art.562 tal-Kap.12, u fil-kaz li din il-prova ma tkunx adegwata jew fil-kaz ta' dubbju l-allegata xjenza għandha tigi rigettata ("Theuma vs Mercieca" – Qorti tal-Appell – 20 ta' Frar 1996 ; "Fenech Clarke et vs Borg et" – Qorti tal-Appell – 30 ta' Mejju 1997 u "Mizzi noe vs Borg et" – Prim'Awla tal-Qorti Civili – 29 ta' Settembru 2009).

Illi f'din il-kawza l-attur qed jitlob lil din il-Qorti tikkundanna lis-socjeta' konvenuta thall-su s-somma reklamata fl-avviz, u cioe' s-somma ta' erbat elef erbgha mijha w-hamsa u tmenin Lira Maltin (LM4,485) rappresentanti hlasijiet dovuti lilu ghall-iffilmjar tal-Jazz festival 1998 skond invoice datat 28 ta' Jannar 2001 (Dok. A a fol. 2). Il-konvenut fl-eccezzjonijiet tieghu jghid biss li s-somma mitluba mhix dovuta għaliex hija nfondata fil-fatt u fid-dritt. Fl-eccezzjonijiet tieghu ma nsibu l-ebda spjegazzjoni għaliex effettivament l-ammont mhux dovut.

Jingħad li l-kontendenti kellhom ftehim bejniethom u dan sabiex l-attur jigbed il-filming għal Jazz festival. Dwar dan il-ftehim ma jirrizultax li hemm kontestazzjoni għaliex Andrew Psaila fix-xhieda tieghu tal-20 ta' Mejju 2010 jiddikjara li kien jaf li kien hemm dan il-ftehim bejn is-socjeta' konvenuta w-l-attur. Jghid pero' li kien hemm ukoll ftehim li minn dan il-filming l-attur kelli jipproduci programm iehor magħruf bhala Jazzbox bazat fuq il-Jazz Festival.

Kopja Informali ta' Sentenza

L-attur fix-xhieda tieghu jispjega b'mod car w univoku li l-iffilmjar tal-Jazz Festival u l-programm Jazz Box ma kellhom x'jaqsmu xejn ma' xulxin u li kien ser jithallas separatament ghaliom.

Is-socjeta' konvenuta fin-nota tagħha qed targumenta li l-ammont mhux dovut ghaliex l-attur kien irrinunzja għal kwalsiasi hlas li kellel jsir in konnessjoni mal-wiri ta' Jazz Box, u dan in kontro kambju għal wiri tal-programm LAJF. Il-ftehim dwar dan il-programm LAJF jinsab esebit fl-atti u mmarkat bhala Dok. AP1 a fol 49 et seq. A fol. 55 jirrizulta li kien hemm ftehim immarkat bhala Dok AP2 li permezz tieghu huwa irrinunzja ghall-hlasijiet li kellel jircievi 'n konnessjoni mal-programm Jazz Box. L-attur jiddikjara wkoll li ma kellel l-ebda pretensjoni ulterjuri kontra s-socjeta' konvenuta rigward il-programm Jazz Box. Imkien pero' ma ssir referenza ghall-iffilmjar tal-Jazz Festival. Is-socjeta' konvenuta qieghda, fin-nota tagħha, tghid li permezz ta' din in-nota ta' rinunzja l-attur ceda wkoll id-rittijiet tieghu naxxenti mill-filming tal-Jazz Festival. Pero' referenza għal dan l-iffilmjar fil-ftehim m'hemmx. Andrew Psaila jghid li wara li l-attur kien ftiehem dwar l-iffilmjar tal-Jazz Festival ingħata inkarigu iehor, li jiprodu programm minn dan il-filmat u jipprovi l-programm Jazz Box. Għalhekk huwa car li hawnhekk si tratta ta' zewg affarrijiet separati w-distinti.

Is-socjeta' konvenuta ma tghid fl-ebda hin ghaliex l-ammont mitlub mhux dovut, izda tagħmel referenza biss għal din in-nota ta' cessjoni li fil-fehma tal-Qorti m'ghandhiex relevanza għal dan il-kreditu tal-attur. Is-socjeta' konvenuta fl-ebda hin ma tikkontesta l-kont mibghut lilha *ut sic*, izda tittenta tikancellah versu n-nota ta' ccessjoni.

Is-socjeta' konvenuta fl-ebda hin ma tikkontesta li hija kellha ftehim mal-attur dwar l-iffilmjar, u għalhekk dan il-ftehim jikkonsisti f'*pacta sunt servanda* u jorbot liz-zewg partijiet.

Il-principju ewljeni mhaddan fil-kamp tal-kuntratti huwa *pacta sunt servanda*. Propju ghaliex il-ligi trid li kuntratt

pattwit skond il-ligi jkollu l-forza ta' ligi bejn il-kontraenti. Fil-kawza "**Spiteri vs Camilleri et**" deciza minn din il-Qorti (PA/RCP) fit-30 ta' Mejju 2002 inghad hekk :-

"Il- principju kardinali li jirregola l-istatut tal-kuntratti jibqa'dejjem dak li l-vinkolu kontrattwali għandu jigi rispettat u li hi l-volonta' tal-kontraenti kif espress fil-konvenzjoni li kellha tipprevali u trid tigi osservata",

Principju tad-dritt daqstant importanti u rilevanti ghall-fini tal-vertenza bejn il-partijiet huwa migbur fl-**Art. 993 tal-Kap.16** li jaqra hekk – "Il-kuntratti għandhom jigu esegwiti bil-bona fidi, w jobbligaw mhux biss għal dak li jingħad fihom, izda wkoll għall-konseguenzi kollha li ggib magħha l-obbligazzjoni skond ix-xorta tagħha, bl-ekwita', bl-uzu jew bil-ligi.(ara - "**Depares noe vs O'Dea noe**" – A.C. - 25 ta' Gunju 1996).

Kif tajjeb osservat il-Prim' Awla fis-sentenza tagħha tal-25 ta' Frar, 2010 fl-ismijiet **F. Advertising Limited (C27689) vs.Francis u Antonia konjugi Grixti** "Hi disposizzjoni espressa tal-Kodici Civili fl-**artikolu 992 (1)**, illi l-kuntratt hu ligi ghall-partijiet kontraenti. Jinzel minn dan il-karatru enfatiku tal-artikolu tal-ligi illi l-partijiet kienu tenuti jirrispettaw it-termini u l-kondizzjonijiet tal-kuntratt, anke għaliex "pacta sunt servanda", u l-kuntratt ma setax jimmodifika ruhu bil-volonta" unilaterali ta' xi parti."

Għalhekk peress illi mill-provi prodotti s-socjeta' konvenuta ma rnexxilhiex tipprova għas-sodisfazzjon tal-Qorti li l-ftehim orginali ta' bejn il-kontendenti gie mibdul, dak il-ftehim għadu jsehh u s-socjeta' konvenuta għandha thallas lill-attur għas-servizz moghti minnu lilha billi għamel l-iffilmjar tal-Jazz Festival, u li huwa għalhekk għandu jithallas għalihi.

Dwar il-quantum tal-hlas li qed jirreklama l-attur, is-socjeta' konvenuta ma ressjet l-ebda prova kontrarja għal dak mitlub mill-attur, u għalhekk it-talba tieghu għandha tigi milqughha.

Ghaldaqstant din il-Qorti qieghda tichad l-eccezzjoni tas-socjeta' konvenuta billi tilqa' t-talba attrici w tikkundanna lis-socjeta' konvenuta thallas lill-attur dik is-somma msemmija fl-avviz, u cioe' s-somma ta' erbat elef erbgha mijà w hamsa u tmenin Lira Maltin (Lm4,485) ekwivalenti għal ghaxart elef erbgha mijà w sebgha w erbghin Ewro (€10,447) bl-ispejjez kollha a karigu tas-socjeta' konvenuta. Oltre dan tikkundanna lis-socjeta' konvenuta thallas ukoll lill-attur l-imghax dovut mid-data tan-notifika tal-ittra ufficċjali datata 28 ta' Settembru 2001.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----